

20/3/71

ELLLENGUATGE

Relatius neutres

En una construcció com *El que em preocupa és el resultat de les eleccions*, el conjunt *el que* amb què s'inicia la frase no és del gènere masculí sinó del gènere neutre. En canvi, si parlant de resultats deïem *El que em preocupa és el de les eleccions*, aquest mateix conjunt, en realitat, prové de la coincidència de l'article definit del masculí i del terme relatiu *que*, per omissió del substantiu *resultat*, que hi figura, per tant, sobreentès. En el primer cas, en lloc de *el que* podríem usar el conjunt equivalent *allò que*, inequívocament neutre: *Allò que em preocupa és el resultat de les eleccions*. En el segon cas també podríem dir, és clar, *El resultat que em preocupa és el de les eleccions*, és a dir, sense sobreentendre-hi el substantiu *resultat*.

Anàlogament al nostre exemple inicial, diríem, doncs, *El que em preocupa és la campanya electoral*, en lloc de *La que em preocupa és la campanya electoral*, tal com hi ha qui sol construir, car volem dir, clarament, *Allò que em preocupa...*, frase, con hem vist, equivalent a la primera. Trobem sovint aquest ús, que considerem impropï o indegut, de *la que* en lloc de *el que* o *allò que*, quan és qüestió de projectes o idees inicials, encara sense concreció ni realitat, i per tant poc aptes per a ostentar una designació nominal, però que després s'han realitzat d'una manera prou concreta o fins i tot tangible per a admetre aquella designació. Així, en lloc de *Van començar a treballar en la que després esdevindria la Comissió de Drets Civils*, en què ens costa de saber veure un substantiu sobreentès entre *la* i *que*, diríem, més aviat, *...a treballar en el que (o en allò que) després esdevindria...* utilitzant, per tant, els termes relatius neutres *el que* o *allò que*, que es refereixen a una cosa concreta, encara sense cap designació vàlida.

Es evident que, molt especialment en casos com els que comentem, cal tenir sempre en compte el context de què forma part una construcció determinada. De fet, construccions com les que hem comentat no són possibles sinó inserides en un context, a continuació d'altres frases en què poden figurar antecedents vàlids per a tots els termes i combinacions de relatiu. Així, per exemple, després d'haver parlat de les coses que preocupen a algú, és ben lícit de dir *La que em preocupa és la campanya electoral*, és a dir, *La (cosa) que em preocupa...*